

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura we Wrocławiu

LWR – 4101-11-08/2013

P/13/181

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura we Wrocławiu

ul. Marszałka J. Piłsudskiego 15/17, 50-044 Wrocław

T +48 71 711 83 00, F +48 71 711 83 50

lwr@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/13/181 - Efektywność ekologiczna wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura we Wrocławiu
Kontroler	Grzegorz Fikus, młodszy inspektor kp., upoważnienie do kontroli nr 87010 z dnia 1 sierpnia 2013r. (dowód: akta kontroli str. 1-2 - upoważnienie)
Jednostka kontrolowana	Urząd Miejski Oława, Plac Zamkowy 15, 55-200 Oława
Kierownik jednostki kontrolowanej	Franciszek Październik, Burmistrz (dowód: akta kontroli str. 3-4 – zaświadczenie o wyborze i złożeniu ślubowania)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli, pozytywnie¹ ocenia realizację przez Gminę Miejską Oława (dalej: Gmina lub Beneficjent) zadania pn. „Systemy odzysku ciepła oraz instalacja solarna realizowane w ramach budowy krytej pływalni w Oławie” (dalej: inwestycja lub zadanie) finansowanego z udziałem dotacji oraz pożyczki z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu (dalej: Fundusz).

Uzasadnienie oceny ogólnej

Podstawą pozytywnej oceny było w szczególności: [1] zrealizowane zadania zgodnie z umowami i ustalonym harmonogramem rzeczowo-finansowym [2] rozliczenie efektu rzeczowego zgodnie z zapisami umów [3] wykorzystanie pomocy zgodnie z przeznaczeniem [4] rozliczenie pomocy w terminach wynikających z zapisów umów oraz terminowe spłacanie wymaganych należności. Zauważyć jednak należy, że podstawą rozliczenia efektu ekologicznego przedmiotowej inwestycji było – zgodnie z umową pożyczki i dotacji – sporządzenie protokołu odbioru końcowego zadania oraz uzyskanie pozwolenia na jego użytkowanie. W umowie pożyczki, jak i w umowie dotacji zapisano, że Pożyczkobiorca/Dotowany zobowiązuje się do przedłożenia Funduszowi w terminie do dnia 31 grudnia 2012 r. dokumentu potwierdzającego osiągnięcie efektu rzeczowego i ekologicznego, tj. protokołu odbioru końcowego oraz pozwolenia na użytkowanie/zgłoszenia zakończenia robót. Protokół odbioru końcowego zadania, jak i uzyskane pozwolenie na jego użytkowanie nie odnosi się do uzyskanych efektów ekologicznych, tj. zmniejszenia zapotrzebowania na ciepło w ilości 19.615 GJ w skali roku. Zdaniem NIK sporządzenie takiego protokołu odbioru końcowego zadania i uzyskanie pozwolenia na jego użytkowanie nie stanowi informacji czy w wyniku zrealizowania inwestycji osiągnięto rzeczywisty, zaplanowany efekt ekologiczny.

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Efekty ekologiczne, w tym rozliczenie finansowe i rzeczowe dofinansowanego przedsięwzięcia.

Opis stanu
faktycznego

W dniu 13 grudnia 2011 r. Gmina Miejska Oława zawarła z Funduszem umowę pożyczki nr 290/P/OA/WR/2011 oraz umowę dotacji nr 291/D/OA/WR/2011 na dofinansowanie zadania pn. „Systemy odzysku ciepła oraz instalacja solarna realizowane w ramach budowy krytej pływalni w Oławie”. Zgodnie z umowami, całkowity koszt realizacji zadania wynosił 1 776 860,69 zł a jego realizację zaplanowano w okresie od 20 maja 2010 r. do 30 listopada 2012 r.² Ze środków Funduszu w ramach dotacji sfinansowano 353 300,00 zł, w ramach pożyczki 706 700,00 zł (całość dofinansowania wypłaconego z Funduszu: 1 060 000,00 zł), a 706 860,69 zł stanowiły środki własne Gminy.

Przyznana dotacja oraz pożyczka mogły zostać przeznaczone na sfinansowanie realizacji zadania, którego przebieg dokumentował harmonogram rzeczowo-finansowy, stanowiący integralną część umów. Zgodnie z ww. umową pożyczki, jej spłata miała nastąpić w okresie od 29 marca 2013 r. do 30 września 2014 r. w 4 ratach: raty nr 1-3 po 200 000,00 zł i rata nr 4 - 106 104,00 zł.

Zgodnie z umowami dotacji oraz pożyczki efektem rzeczowym i ekologicznym ww. inwestycji miało być: a) montaż 92 szt. kolektorów słonecznych o powierzchni czynnej 2,32 m² każdy oraz b) zmniejszenie zapotrzebowania na ciepło w ilości 19.615 GJ w skali roku.

Beneficjent zobowiązał się w umowach do przedłożenia w terminie do dnia 31 grudnia 2012 r.³ dokumentów potwierdzających osiągnięcie efektu rzeczowego i ekologicznego tj.: a) protokołu odbioru końcowego oraz b) pozwolenia na użytkowanie lub zgłoszenie zakończenia robót.

W powyższych umowach Gmina potwierdziła także, że dokonała wyboru wykonawcy zadania zgodnie z przepisami ustawy Prawo zamówień publicznych⁴, co wcześniej znalazło także wyraz w oświadczeniach z dnia 25 lipca 2011 r. dołączonych do wniosku o pomoc finansową. Wykonawca zadania, którego wynagrodzenie stanowiło m.in. środki uzyskane przez Gminę w drodze dotacji i pożyczki z Funduszu został wyłoniony w postępowaniu przetargowym⁵ zrealizowanym przed podpisaniem umów z Funduszem. Umowa z wykonawcą została podpisana w dniu 20 maja 2010 r.

(dowody: akta kontroli str.56-73 - umowy dotacji oraz pożyczki wraz z aneksami; str. 10 - zestawienie dot. finansowania zadania; str. 11-13 - notatka służbowa kontrolera z dnia 6.08.2013 r. dot. analizy dokumentacji przedłożonej do wniosku o udzielenie pomocy finansowej; str. 14-56 - wniosek o udzielenie pomocy finansowej z dnia 25.07.2011 r. wraz z uzupełnieniami; str. 128-140 - notatka kontrolera dot. analizy dokumentacji dot. zamówienia publicznego pn. „Budowa krytej pływalni w Oławie”; str. 141-143 - oświadczenia o wyborze wykonawcy zadania)

Środki pożyczki oraz dotacji wpływały na rachunek Gminy w ustalonych w umowach terminach i kwotach. Spłatę kwoty głównej pożyczki rozpoczęto przed terminem ustalonym w umowie (tj. przed 29 marca 2013 r.). Na dzień 14 sierpnia 2013 r. Beneficjent spłacił jedną (pierwszą) ratę pożyczki w wysokości 200 000,00 zł, w dniu 7 stycznia 2013 r. Naliczone od dnia uruchomienia pożyczki do dnia 14 sierpnia

² zgodnie ze zmianami w tym zakresie zawartymi w dniu 14 września 2012r. w aneksach o nr 1/2012 do umowy dotacji oraz nr 1/2012 do umowy pożyczki

³ zgodnie ze zmianami w tym zakresie zawartymi w dniu 14 września 2012r. w aneksach o nr 1/2012 do umowy dotacji oraz nr 1/2012 do umowy pożyczki

⁴ Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r., Dz. U. z 2010 r., Nr 113, poz. 759

⁵ Przetarg ograniczony

2013 r. odsetki były regulowane terminowo, zgodnie z zapisami § 4 umowy pożyczki tj. do 25 dnia każdego miesiąca, na podstawie wystawianych przez Fundusz not naliczenia odsetek.

(dowody: akta kontroli str. 56-73 - umowy dotacji oraz pożyczki wraz z aneksami; str. 76-79 - potwierdzenia księgowe otrzymania kwot pożyczki i dotacji oraz spłaty I raty pożyczki; str. 146 - notatka służbowa kontrolera dot. z dnia 14.08.2013 r. dot. analizy spłat odsetek z tytułu umowy pożyczki)

Zadanie zrealizowano zgodnie z harmonogramem rzeczowo-finansowym oraz w terminach określonych umowami. W wyniku realizacji inwestycji uzyskano założony efekt rzeczowy i ekologiczny w postaci montażu 92 szt. kolektorów słonecznych⁶. Nie zostało jednakże udokumentowane i potwierdzone zmniejszenie zapotrzebowania na ciepło w ilości 19 615 GJ w skali roku⁷. Jak wyjaśnił Burmistrz Miasta Oława w ramach zawartych umów pożyczki oraz dotacji nie przewidywano przeprowadzania analiz efektywności zrealizowanego przedsięwzięcia. Jak wynika z w/w umów⁸ Gmina zobowiązana była jedynie do przedłożenia Funduszowi, w terminie do 31 grudnia 2012 r., dokumentów potwierdzających osiągnięcie efektu rzeczowego i ekologicznego w postaci: a) protokołu odbioru końcowego oraz b) pozwolenia na użytkowanie/zgłoszenia zakończenia robót, i nie przewidziano w nich dodatkowego udokumentowania osiągniętego efektu ekologicznego. W informacji Prezesa Zarządu Funduszu podał, że rozliczenie zakończenia zadania zostało udokumentowane zbiorczym zestawieniem faktur i rachunków, rozliczeniem końcowym kosztów realizacji inwestycji oraz protokołem odbioru końcowego budowy krytej pływalni w Oławie z dnia 10 grudnia 2012 r. i pozwoleniem na jej użytkowanie wydanym przez Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego w Oławie w dniu 10 grudnia 2012 r.⁹. Dokumenty przedłożono do Funduszu w dniu 18 grudnia 2012 r., tj. zgodnie z § 5 pkt 5 umowy dotacji oraz § 6 pkt 4 umowy pożyczki¹⁰. Na podstawie dwóch ostatnich dokumentów zgodnie z treścią § 5 pkt 6 umowy dotacji oraz § 6 pkt 5 umowy pożyczki¹¹ Gmina rozliczyła także terminowo osiągnięcie efektu rzeczowego i ekologicznego. NIK zauważa przy tym, iż w dokumentach tych nie odnotowano uzyskania efektu ekologicznego wyszczególnionego w § 3 pkt 5.

(dowody: akta kontroli str. 56-73 - umowy dotacji oraz pożyczki wraz z aneksami; str. 9 - wyjaśnienia Burmistrza Miasta Oława z dnia 05.08.2013 r.; str. 145-146 - wyjaśnienia Naczelnik Wydziału Funduszy Europejskich Urzędu Miejskiego w Oławie z dnia 20.08.2013 r.; str. 82-83 - wyjaśnienia Prezesa Zarządu Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu z dnia 9.08.2013 r.; str. 113-117 - rozliczenie końcowe; str. 118-125 - protokół odbioru końcowego budowy krytej pływalni w Oławie z dnia 10.12.2012 r.; str. 126-127 - Decyzja nr 160/2012/U Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego w Oławie z dnia 10 grudnia 2012 r. - pozwolenia na użytkowanie; str. 85-89 - protokół oględzin z dnia 7.08.2013 r.)

Gmina w terminach wynikających z § 5 pkt 1 umowy dotacji oraz § 6 pkt 1 umowy pożyczki przedstawiała w Funduszu rozliczenie całości pożyczki (1 rata w wysokości 706 700,00 zł) oraz dwóch rat dotacji (raty w wys. 335 635,00 zł i 17 665,00 zł). Terminowo przekazywano także dowody zapłaty faktur finansowanych z udziałem środków Funduszu. W terminie ustalonym w umowach dokonano rozliczenia końcowego, o którym mowa w § 5 pkt 5 umowy dotacji oraz § 6 pkt 4 umowy pożyczki. Rozliczenie to zostało zaakceptowane przez Fundusz w dniu 21 grudnia 2012 r. Otrzymana pomoc finansowa w postaci pożyczki i dotacji z Funduszu została w

⁶ zgodnie z § 3 ust. 5 umowy dotacji oraz umowy pożyczki punkt a) efektu rzeczowego i ekologicznego

⁷ zgodnie z § 3 ust. 5 umowy dotacji oraz umowy pożyczki punkt b) efektu rzeczowego i ekologicznego

⁸ zgodnie ze zmianami w tym zakresie zawartymi w dniu 14 września 2012r. w aneksach o nr 1/2012 do umowy dotacji oraz nr 1/2012 do umowy pożyczki

⁹ Decyzja nr 160/2012/U Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego w Oławie z dnia 10 grudnia 2012 r.

¹⁰ zgodnie ze zmianami w tym zakresie zawartymi w dniu 14 września 2012r. w aneksach o nr 1/2012 do umowy dotacji oraz nr 1/2012 do umowy pożyczki

¹¹ jw.

całości przeznaczona na realizację zadania określonego umowami, co potwierdzają rozliczenia faktur wystawianych przez wykonawcę oraz dokumenty rozliczeniowe sporządzone na potrzeby zatwierdzenia rozliczenia pomocy finansowej z Funduszem.

(dowody: akta kontroli str. 97-102 - rozliczenie pożyczki; str. 103-109 - rozliczenie dotacji; str. 113-117 - rozliczenie końcowe; str. 118-125 - protokół odbioru końcowego budowy krytej pływalni w Oławie z dnia 10.12.2012 r.; str. 126-127 - Decyzja nr 160/2012/U Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego w Oławie z dnia 10.12.2012 r. – pozwolenie na użytkowanie; str. 82-84 - wyjaśnienia Prezesa Zarządu Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu z dnia 9.08.2013 r.)

Fundusz przeprowadził 1 kontrolę realizacji inwestycji, w dniu 24 listopada 2011 r. tj. poprzedzającą podpisanie umów dotacji i pożyczki. Kontrolą objęto stan faktyczny przeprowadzonych robót oraz dokumentację związaną z inwestycją. W trakcie kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości w realizacji inwestycji.

(dowody: akta kontroli str. 90-96 – protokół kontroli przeprowadzonej przez Fundusz, str. 145-146 - wyjaśnienia Naczelnik Wydziału Funduszy Europejskich Urzędu Miejskiego w Oławie z dnia 20.08.2013 r.)

Uwagi dotyczące badanej działalności

W związku z tym, iż w dwóch dokumentach stanowiących rozliczenie inwestycji zgodnie z umowami dotacji oraz pożyczki, tj. w protokole odbioru końcowego i pozwoleniu na użytkowanie, nie było zapisów potwierdzających osiągnięcie efektu ekologicznego polegającego na zmniejszeniu zapotrzebowania na ciepło w ilości 19 615 GJ w skali roku, zdaniem Najwyższej Izby Kontroli należałoby przeprowadzić badania potwierdzające osiągnięcie tego efektu.

Ustalone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości pomimo ww. uwagi.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

IV. Uwagi i wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹², wnosi o:

1. Rozważenie możliwości sporządzenia i przekazanie do Funduszu informacji potwierdzającej osiągnięcie rzeczywistego efektu ekologicznego określonego w §3 pkt. 5 lit. b) umowy dotacji oraz pożyczki.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK we Wrocławiu.

¹² Dz.U. z 2012 r., poz.82

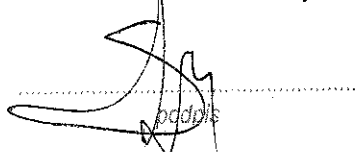
Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosku pokontrolnego oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

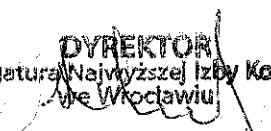
Wrocław, dnia 20 września 2013 r.

Kontroler nadzorujący
Andrzej Siekierka
doradca ekonomiczny

podpis

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura we Wrocławiu
Dyrektor

DYREKTOR
Delegatura Najwyższej Izby Kontroli
we Wrocławiu
z up.

podpis
Zdzisław Poręba
Wicedyrektor